Pædagogisk læreplan for

Tønning-Træden Børnehave

2026

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

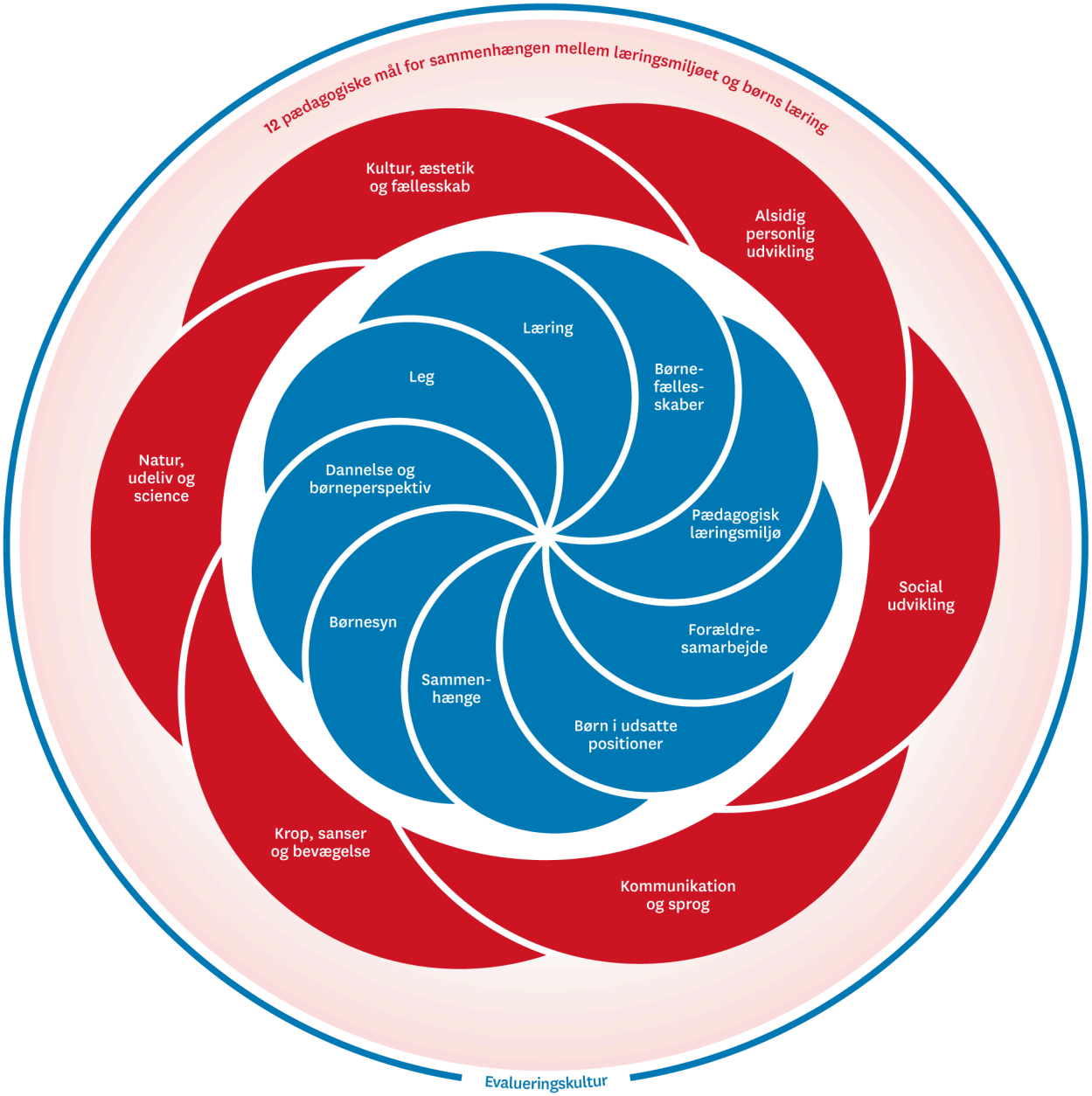

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.* Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

TØNNING-TRÆDEN
FRISKOLE OG BØRNEHAVE

Præsentation af vores børnehave
Tønning-Træden børnehave startede den 1. oktober 1995. Vi er en privat børnehave og en del af Tønning-Træden friskole og SFO Børneboligen og vi har siden 2018 arbejdet efter et fælles værdigrundlag. Vi er normeret til 65 børn, og vi tilbyder heldagspladser samt et 30 timers modul i forbindelse med forældres barsel.
Børnehaven har sit eget forældreråd bestående af fem forældre samt børnehavens leder og en personalerepræsentant. Derudover er vi en del af den fælles bestyrelse for børnehave, friskole og SFO. Det at være en del af en større sammenhæng, som friskolen er, præger vores dagligdag i betydelig grad. Nøgleord som sammenhængskraft, "den røde tråd", forældreinvolvering, glidende overgange for børn og tæt samarbejde præget af dialog og tillid er kendetegnende for vores børnehave.
Vi er beliggende naturskønt tæt på Bryrupbanestien, skov, bæk og sø – alt sammen inden for gå- og cykelafstand.
Vi har gode inde og udendørs rammer, hvor vi kan følge årstidernes gang på tætteste vis. Børnehaven har gennem mange år arbejdet med at inddrage naturen i vores pædagogik. De seneste to år har vi arbejdet målrettet med at styrke vores grønne profil og har blandt andet kvalificeret os til at få Friluftsrådets Grønne Flag.
Vores børn er inddelt på tre stuer i aldersopdelte grupper – yngste-, mellem- og ældstegruppen og formiddagens aktiviteter foregår i disse grupper. Fra middag samles alle børn på legepladsen og er sammen resten af dagen.
Vi har fælles emneuge flere gange om året, hvor børnene er inddelt på tværs af grupperne.
Vi har ikke madordning, så børnene har selv madpakke med til tre måltider samt drikkedunk. Der stemmes om madordning hvert andet år – i ulige år.

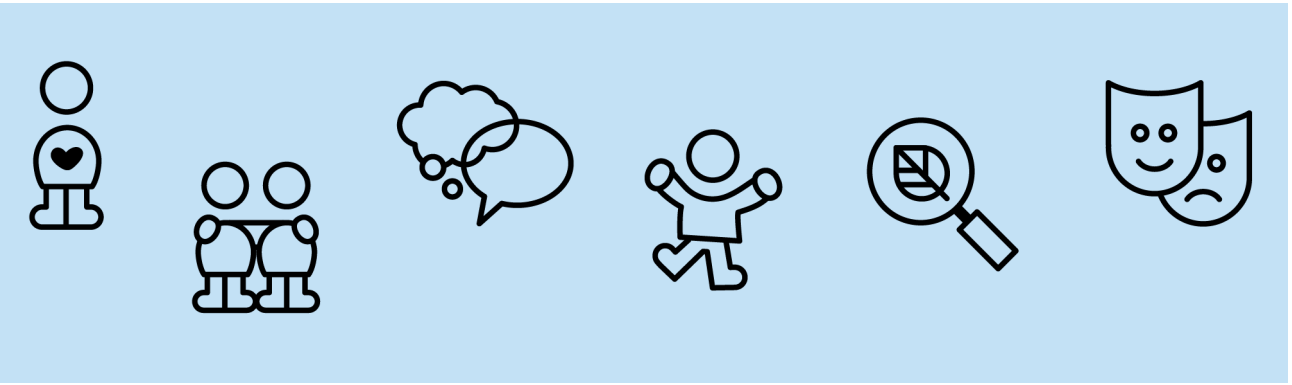

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn**. Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv**. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø**. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde**. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner**. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** "Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Børnesyn
Det at være barn har værdi i sig selv, og vi ser ethvert barn som ligeværdigt og unikt. Vi tilstræber, at ethvert barn, der kommer ind i vores børnehave, bliver mødt og set, som det selvstændige og værdifulde menneske, det er. Vi tror på, at ethvert barn har krav på at høre til i et børnefællesskab, og vi arbejder altid ud fra en tænkning om, at give det enkelte barn de bedste muligheder for at føle sig inkluderet.
Vi mener, at det enkelte barn indeholder ressourcer og udviklingspotentiale, som bedst udvikles i trygge forudsigelige rammer, godt støttet af nærværende voksne. Vi voksne er derfor bevidste om, at vi har ansvaret for at være gode omsorgsfulde rollemodeller, og vi gør os umage for at hvert barn hver dag oplever at føle sig set, hørt og forstået.
Hos os skal der være plads, tid og ro til at være barn. Vi er optaget af, at det enkelte barn og hele børnegruppen trygt kan udvikle sig i eget tempo med afsæt i nærmeste udviklingszone.
Vi gør os umage for at se bag om barnets handlinger og prøver at forstå, spørge ind, guide og vejlede barnet. Vi er opmærksomme på, at barnets adfærd ikke kan løsrives fra de voksnes praksis og de rammer og regler, vi voksne sætter op for børnenes dagligdag og sociale fællesskaber. Vi mener at barnet skal ses ud fra de sammenhænge, barnet er en del af. Vi tror på, at barnet altid gør det bedste, det kan, ud fra de forudsætninger det har, i en given situation. Vi er opmærksomme på, hvordan vores sprog understøtter vores børnesyn.

Vi er særligt opmærksomme på i samarbejde med forældrene at afdække barnets ressourcer og kompetencer, da vi ser forældrene som vores vigtigste samarbejdspartnere omkring, hvordan vi bedst ser, forstår og støtter barnet.

Dannelse og børneperspektiv

Vi mener, at dannelse sker i alle større og mindre former for fællesskaber, hvor barnet er i interaktion med andre og omverdenen. Det sker i samspillet med nærværende voksne, det enkelte barn og hele børnegruppen, når børnene inddrages og tildeles medansvar efter alder, kompetencer og ressourcer.
Vi oplever, at en forudsigelig hverdag med en fast struktur og genkendelige rutiner er et godt fundament for udvikling og dannelse. Vi ser at børn, når de er i trygge rammer, udvikler sig bedst, og vi er bevidste om, at vi voksne skaber denne tryghed og genkendelighed for børnene i vores hverdag. Vi prioriterer og arbejder bevidst med vores hverdagsrutiner, så de er positivt definerede og velkendte for børnene. Således oplever vi, at børnene ved at kende dagens hverdagsrutiner har overskud til at danne gode sociale relationer og tage læring til sig.
Vi støtter børnene i medbestemmelse og aktiv deltagelse. Det gør vi ved at være bevidste om at lytte til, hvad de siger, forstå deres hensigt og give valgmuligheder ud fra den kontekst barnet er i. Det kan f.eks. være ved valg af aktiviteter, hvor der er flere valgmuligheder eller ved valg af tøj i garderoben. Dette gør vi, for at børnene oplever, at de har indflydelse på udformningen af dagligdagen og dagens aktiviteter uanset køn, alder og baggrund. Vores børn skal føle sig set og hørt og opleve, at de har en demokratisk stemme. Vi er opmærksomme på at være tydelige omkring, hvornår børnene har medbestemmelse og hvornår de voksne sætter rammen. Vi er opmærksomme på børnenes leg og interesser og bruger vores observationer i planlægningen af vores hverdag og aktiviteter.
Vi ser hjemmet som et andet og vigtigt læringsmiljø, hvor forældrenes perspektiv, opdragelse og inddragelse har stor betydning for, hvilken dannelse barnet tilegner sig i forhold til omverdenen og sig selv. Derfor er vi i tæt dialog med forældrene og tilstræber et ligeværdigt samarbejde med dem omkring barnets udvikling, trivsel og dannelse.

Leg

Vi betragter leg og den legende tilgang som en grundlæggende del af barnets måde at være i verden på. Vi mener, at legen har værdi i sig selv og den er derfor en gennemgående del af børnenes hverdagsliv i børnehaven.

Vi betragter legen som et optimalt redskab for barnet til at erfare og tilegne sig viden, og vi ser legen som barnets mulighed for at bearbejde og skabe forståelse af den omverden, barnet er en del af. Vi oplever, at det er igennem legen og de sociale interaktioner med andre, at børn skaber mening i tilværelsen og her børn lærer om sig selv og andre.
Vi mener, at leg skaber glæde og motivation. Legen fremmer fantasien og skaber nysgerrighed og kreativitet. Den styrker børnenes sprog og giver dem mulighed for at udforske deres krop og sanser.
Vi tilstræber, at der er plads til legens forskellige udtryk og legestemninger. Det kan være den stille fordybelsesleg, rollelege eller den mere højspændte form som fangeleg eller tumleleg i puderummet. Når vi indretter vores forskellige inde- og udendørs legemiljøer, tager vi derfor afsæt i der, hvor vi ser børnenes interesser er, samt det børnene efterlyser og vores pædagogfaglige vurdering af, hvad der er behov for her og nu.
Vi voksne kan indtage forskellige roller i legen. Vi er bevidste om og opmærksomme på, hvornår, hvorfor og hvordan vi går ind og definerer gode og dårlige lege, samt hvordan barnet tilbydes alternativer.
Vi træder til ved konflikthåndtering, hvis der opstår uenigheder undervejs i legen. Vi hjælper de børn i gang, der har sværere ved at knække koden og komme ind i de andres leg. Vi leger med barnet og hjælper på den måde barnet med at få flere legeerfaringer, som barnet kan trække på, og samtidig gør vi barnet synligt som legekammerat overfor de andre børn.

Læring
Vi er bevidste om, at der er læring i alt og at læring er til stede hele dagen. I alle dagligdagsrutiner, aktiviteter, samtaler, bleskift, leg mm – inde som ude. Vi oplever, at læring sker i en veksel mellem børneinitierede lege og voksen planlagte aktiviteter. Vi gør os derfor umage med at skabe de bedste betingelser for, at

børnene kan udvikle deres potentialer og kompetencer.
Vi ser det som vores opgave at skabe et læringsmiljø, hvor der er plads til at prøve sig frem, slippe fantasien løs og begå fejl. Vi mener, at barnet lærer ved at udforske med krop og sanser, gennem eksperimenter, ved at undre sig og stille spørgsmål og ved at blive mødt af udfordringer.
Vi er opmærksomme på vigtigheden af at følge børnenes spor og det, der optager børnene og derigennem understøtte børnenes iboende nysgerrighed.
Vi ser læring som en social proces. Børn lærer gennem kommunikation og sociale samspil og ved at føle, at de kan bidrage i de relationer og fællesskaber, de indgår i.

Børnefællesskaber
Det er i børnefællesskaberne børnene kan etablere nye relationer og venskaber på tværs af alder, køn og kultur. Det er her, de har mulighed for at teste forskellige roller og positioner af og hermed få større kendskab til sig selv, egne grænser, behov og interesser.
Vi mener, det er vigtigt, at alle børn oplever sig som værende en betydningsfuld del af fællesskabet. Relationer og venskaber er afgørende for, at børn kan få denne oplevelse, og alle børn har ret til og skal have mulighed for at indgå i både store og små børnefællesskaber. Det er vores opgave at sikre deltagelsesmuligheder for alle børn.
Derudover er de voksnes rolle at have fokus på det enkelte barns kompetencer, og hjælpe de øvrige børn med at få øje på dem. Når vi italesætter det positive, hvad børnene er gode til og hvordan de kan hjælpe hinanden, er vi med til at skabe rammerne for gode børnefællesskaber. Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden f.eks. hente hjælp, når et andet barn har slået sig og anerkender og italesætter barnets bidrag til fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Pædagogisk læringsmiljø

Vi mener, at vores vigtigste opgave er at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø. Det er udgangspunktet for vores arbejde med børns læring, trivsel, udvikling og dannelse. Vi tror på, at hvis børn skal lære, skal de føle sig trygge, anerkendte og respekterede samt opleve genkendelighed og forudsigelighed i hverdagen krydret med tilpasse udfordringer.

Børnene i børnehaven er en stor del af dagen sammen med de samme voksne og den samme børnegruppe, hvor der skabes tid og rum til f.eks. at øve turtagning, så vi sikrer, at alle børn høres.

Vi er opmærksomme på og arbejder bevidst med at inddrage børnenes perspektiv i både planlagte og spontane aktiviteter.

Vi er bevidste om, at vores læringsmiljø skal understøtte børns spontanitet, nysgerrighed, lyst til at eksperimentere og stimulere deres krop, sanser og bevægelse. Vi sørger for at vores læringsmiljøer er tilpasset børnenes alder, behov og interesser.

Vores hus er både inde og ude indrettet med god plads til forskellig leg og fordybelse. Vi sørger for mulighed for at trække sig, og at der er plads til lege med både høj og lav aktivitet. Inde har vi blandt andet flere huler til rolige aktiviteter og puderum til at tumle.

Vi tilstræber, at vores stuer er indrettet, så børnene kan overskue og nå forskellige materialer og legetøj. Meget af vores legetøj er i kurve, hvorpå der er billeder af indholdet således at børnenes mulighed for overblik og selvhjulpenhed støttes visuelt.

Vi skifter jævnligt materialer og legetøj ud, så børnene kan få ny inspiration. Vi voksne er opmærksomme på at følge børnenes interesser i de ting, vi gør tilgængelige.

Vi udstiller de ting, børnene har lavet, og vi hænger forskellige ting op, som børnene er optagede af eller som understøtter det, vi arbejder med. Det kan f.eks. være fokusord og “hit med lyden dyr”. Vi bruger piktogrammer for at støtte op om dagens struktur og børnenes selvhjulpenhed i f.eks. i en oversigt over dagen og i garderoben.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Samarbejde med forældre om børns læring
Forældrene er vores vigtigste samarbejdspartnere omkring børnenes læring og trivsel. Vi bestræber os på, at samarbejdet er båret af tillid, gensidig respekt, dialog og aktiv lytning. Det forsøger vi blandt andet at skabe ved at nye børn får tilsendt et personligt velkomstbrev forud for opstarten. Vi inviterer barn og forældre til et besøg, inden de starter, hvor vi kan dele og modtage forskellige oplysninger og forventningsafstemme. Til dette tager vi afsæt i et opstartsskema.
Tre måneder efter barnets opstart afholder vi en forældresamtale om opstarten og barnets trivsel. Herefter tilbydes der en samtale en gang om året. For ældstegruppen afholdes sidste forældresamtale i efteråret før skolestart. Til vores forældresamtaler tager vi afsæt i gennemarbejdede skemaer, der sikrer at vi kommer omkring de vigtigste områder i barnets udvikling, trivsel og læring. To til tre uger efter barnets opstart skriver vi en kort mail til forældrene med en tilbagemelding på vores oplevelse af barnets opstart i børnehaven. Hvis der er børn og forældre, der har svært ved indkøringen i vores børnehave, gør vi os umage med at finde individuelle løsninger, der passer til den enkelte familie. Da vi ved, at forældrenes oplevelse af tryghed og tillid er helt afgørende for, at barnet falder godt til hos os, tager vi gerne flere snakke med forældre, hvor der er behov for det. Særlige aftaler som fx at få en sms efter en svær aflevering ”alt er godt igen” – kan være en hjælpsom løsning for en periode.
Vi sprogvurderer alle treårige samt andre børn, hvis vi vurderer, der er behov. Vi prioriterer, at der er tid til små hverdagssnakke med forældrene og derudover tilstræber vi dagligt at skrive på vores info-tavler i garderoberne. Vi hænger relevant information eller forespørgsler om f.eks. behov for pasning i ferier, invitationer til forskellige sociale arrangementer som arbejdslørdage, sommerfest og juleafslutning. Vi skriver jævnligt nyhedsbreve ud og derudover har vi forældreintra, der er fælles for skole, børnehave og SFO til at videregive informationer til vores forældre.
Vi inviterer til forældremøde mindst en gang årligt om emner, der på forskellige måder omhandler vores hverdag og pædagogiske praksis. Vi laver forældreundersøgelser efter behov og gerne i samarbejde med vores Børnehave Forældreråd.
Det at være forældre hos os bærer i høj grad præg af, at vi er en del af et større friskole miljø. Det forventes, at man som forældre på Tønning- Træden Friskole og Børnehave har lyst til at bidrage til fællesskabet i små og store sammenhænge. Det kan være alt fra indimellem at tage sig tid til at snakke med nye familier, så de føler sig velkomne i den etablerede forældregruppe, til at give en praktisk hånd med kørsel i forbindelse med udflugter, bage en kage til forældremødet, til at deltage på de to årlige arbejdslørdage. Der er mange

muligheder for at bidrage med netop det, man hver især er god til og som ens familieliv nu tillader det i forskellige perioder.
Vi opfordrer altid forældre til at henvende sig til personalet eller afdelingslederen, hvis der er noget der fylder, spørgsmål de mangler svar på osv.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Børn i udsatte positioner
Når vi oplever et barn, der udviser en adfærd eller trivsel, der vækker bekymring, har vi i børnehaven lavet en handleplan for, hvordan vi håndterer situationen, så vi sikrer, at barnet får den bedst mulige hjælp og støtte.
Vi tager afsæt i det enkelte barns nærmeste udviklingszone, og i de styrker barnet besidder for at støtte barnet på områder, hvor det befinder sig i en udsat position. Vi arbejder bevidst med at afdække det enkelte barns kompetencer og ressourcer, så vi bedst muligt kan støtte barnet f.eks. ved brug af Rambølls materialer, Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse (DPU) og individuelle handleplaner. Vi har et kontinuerligt samarbejde med det tværfaglige team i Tværgående enhed for læring og inddrager familieafdelingen i Horsens Kommune, når dette er relevant. Når vi oplever et barn i en udsat position, har vi en tæt dialog og samarbejde med forældrene om tiltag, som kan støtte op om barnets trivsel og følger i øvrigt vores handleplan på området.

Det er de voksnes ansvar, at børn der i kortere eller længere tid er i en udsat position, får den rigtige hjælp og støtte. Alle børn handler ud fra de forudsætninger, de har, og gør det bedste de kan. Det er vores opgave at ændre og udvikle læringsmiljøet, så børn i udsatte positioner oplever mestring og føler sig som en del af fællesskabet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Sammenhæng til børnehaveklassen
Vi har indskolingsforløb fra 1. april til skoleferien begynder. Her går ældstegruppen og de faste voksne fra børnehaven i SFO´en fire dage om ugen fra 8-12, hvor de laver førskoleaktiviteter.
I indskolingsforløbet kommer børnene bl.a. igennem nedenstående:

- Ophold i SFOén/Børneboligen, hvor børnene lærer de nye omgivelser og regler at kende.
- Møde med kommende børnehaveklasselærer og besøg i eksisterende børnehaveklassen.
- Deltagelse i morgensang på skolen.
- Samvær med 6. klasserne og tildeling af den kommende 7. klassesven.
- Afslutningsfest for førskolegruppen
- En lille gruppe på tre-fire børn bliver på skift i SFOén om eftermiddagen, hvor de lærer de nye SFO-voksne at kende.

Vi vidensdeler og overleverer relevante oplysninger til skolen og SFO forud for skolestart med samtykke fra forældrene. Hvis vi har en bekymring om et barns kommende skolestart, inviteres børnehaveklasselederen samt den pædagogiske leder fra skolen med til møder med forældrene omkring dette. Derudover inviteres børnehaveklasselederen på besøg i dagligdagen, så hun kan opleve barnet i dets vante og trygge hverdag.
Når vi modtager børn til børnehaveklassen fra andre institutioner, opfordrer vi kraftigt til, at de deltager i vores indskolingsforløb. Alternativt inviterer vi til besøg to-tre gange i indskolingsforløbet. Skolen inviterer til et intromøde for de kommende 0 kl. forældre inden skoleferien starter. Afdelingslederen for børnehaven deltager i forældremødet.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Inddragelse af lokalsamfundet
Vi går ture i nærområdet og gør brug af den natur, der er omkring os og de muligheder den giver os, f.eks. naturstien, bækken eller skoven. Vi besøger ligeledes lokale bondegårde og forsamlingshuset legeplads.
Vi tager på hjemmebesøg i forbindelse med barnets fødselsdag, hvis barnet og familien har lyst til dette, og der er mulighed for hjælp til transport.
De lokale børnepassere kommer jævnligt på besøg og vi besøger dem.
Vi gør gerne brug af tilbud om ”forældre/bedsteforældre-undervisning” f.eks. noget kreativt. Vi modtager gerne tilbud fra lokale pensionister, der har lyst til at komme og deltage med noget, f.eks. sang og guitarspil eller højtlæsning.
Vi har et etableret samarbejde med flere frivillige, der kommer fast og tager del i børnehavens hverdag. De frivillige har indgået en særlig aftale med børnehaven om gældende regler for at være frivillig. De frivillige bidrager på den måde, der passer den enkelte frivillige godt og de er ikke en del af normeringen.
Da vi som børnehave er en del af friskolen, har vi et udvidet inde- og udeområde til rådighed. Det betyder i praksis, at vi har gymnastiksalen på skolen til rådighed ca én gang om ugen, vi kan frit bruge SFOéns lokaler om formiddagen og vi har en udvidet legeplads, der inkluderer en legeplads til de lidt større børn samt en sportsplads. Vi deltager i de af skolens arrangementer, der er relevante for børnehavebørn og laver gensidige aktiviteter mellem skolebørn og børnehavebørn i samarbejde med skolens lærere. Vi samarbejder med idrætsforeningen, som nogle år tilbyder gymnastik og fodbold. Vi går Luciaoptog hvert år i december i kirken og på skolen.
Da børnehaven og friskolen er et naturligt samlingspunkt i lokalområdet hænger vi gerne forskellige tilbud fra byerne og foreningerne omkring os op

på vores info-tavler f.eks. tilbud om dans, musik, kunst og kultur. På den måde er vi med til at skabe sammenhæng i lokallivet. BH deltager også i lokalområdets aktiviteter og tiltag som fx indvielse af Trampestien.

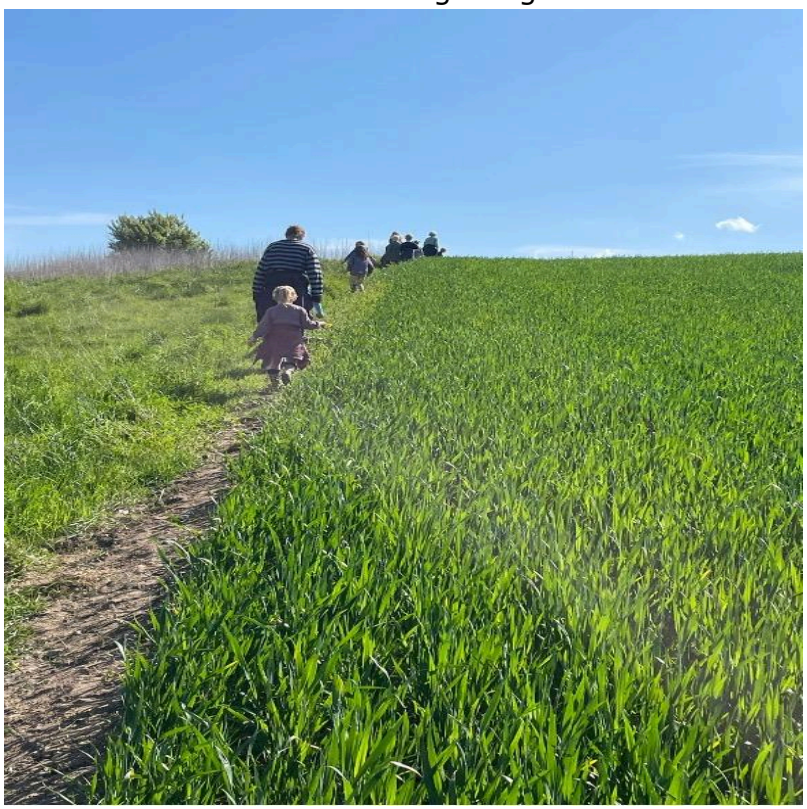

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

I Tønning-Træden børnehave arbejder vi hele tiden med at udvikle vores læringsmiljø, så det i størst muligt omfang fremmer børnenes trivsel, sundhed, udvikling og læring. Vi vil i 2026-27 sætte særligt fokus på netop læringsmiljøerne og gennemgå vores indendørs lokaler med henblik på at gøre dem endnu mere inspirerende og tilpasset børnenes behov og læringsmuligheder.

Fysiske forhold
Børnene er inddelt i aldersopdelte grupper på tre stuer: yngste-, mellemste- og ældstegruppen. Børnene er dog sammen på tværs af stuerne både i morgentimerne og igen efter kl 12, hvor alle børn er på legepladsen om

eftermiddagen.
Stuerne er indrettet, så rummene indbyder til leg/aktivitet. Vi har gode rum med mulighed for leg og fordybelse. Nogle af vores rum er indrettet, så de fremmer børnenes lyst til at bevæge sig blandt andet to puderum og andre er mere afgrænsede legeområder, der giver mulighed for at skærme børnene, så de kan lege uforstyrret f.eks. huler og dukkekrog.
Vores stuer er indrettet, så legetøj, kreative materialer og bøger er tilgængelige for børnene for at støtte børnene i deres mulighed for at være selvhjulpne.
Legepladsen indbyder til leg med passende udfordringer, og den er indrettet, så børnene ikke føler sig overvåget. Vi har en stor naturlegeplads med plads til at udfolde sig fysisk. Her er cykler, jordbunker, udeværksted og huler, hvor børnene kan lege uforstyrret. Vi er bevidste om, at der tages hensyn til børnenes alder og udvikling i vores indretning.

Psykiske forhold

Vi er optaget af at understøtte børnenes sociale samvær med hinanden. Børnene indgår i et forpligtende fællesskab i børnehaven, hvor det er vores opgave at lære børnene, hvad der kræves af det enkelte barn i forhold til fællesskabet. Vi tror på, at alle børn har brug for at mærke, at de er en vigtig del af fællesskabet, og vi lærer børnene, at det er vigtigt at se hinanden og lytte til hinanden, så alle føler sig set.
Vi støtter børnene i at sige til og fra og hjælpe hinanden og vægter at vi har en god omgangstone i huset både mellem børn og voksne. Vi guider og hjælper børnene til at tale pænt og respektfuldt til hinanden.
Vi er opmærksomme på og støtter børns venskaber på tværs af alder og køn f.eks. ved at invitere til legebesøg på tværs af stuern. Vi tager hensyn til børns eventuelle behov for privatliv og ro fx i forbindelse med toiletbesøg eller behov for pauser i løbet af dagen.

Æstetiske forhold
Legemiljøet skal være af god kvalitet og være indbydende. Vi udstiller børnenes kreationer og vi har forskellige udsmykninger hængende, som støtter op om de ting, vi arbejder med. Vi har en kultur, hvor vi passer på vores ting. Vi inddrager alle børn i at holde orden inde og ude. F.eks. øver vi alle børn i at rydde op efter sig selv. Vi inddrager børnene i dagligdags opgaver som fx feje, plante og vande blomster og borddækning.
Gennem vores fælles arbejdslørdage oplever børnene, hvordan forældre og de selv er med til at passe godt på vores sted med vedligeholdelse og nyetablering af forskellige projekter. Gennem disse praksiserfaringer giver det i højere grad mening for børnene at passe godt på vores sted.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

I Tønning-Træden børnehave mener vi, at det er i samspil med omgivelserne, at børn udvikler deres personlighed. Vores børnehave skal tilbyde et anerkendende miljø, sådan at alle vores børn har mulighed for at føle sig unikke og som en betydningsfuld del af vores fællesskab. Børnehavelivet skal tilrettelægges sådan, at børnene får passende udfordringer, at de kan få lov at udvikle sig selv og udforske deres omverden. Vi tror på, at tryghed og nærhed i relationerne mellem børn og voksne er grundstenen i dette arbejde.

Vi styrker børnenes alsidige personlige udvikling ved:

- At arbejde med at skabe nærvær, tryghed og omsorg, så vi kan skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, udvikling og dannelse.
- At arbejde med børnenes selvhjulpenhed ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Vi støtter og opmuntrer børnene til selv at prøve først f.eks. at lyne lynlåsen eller få flyverdragten ud over støvlerne, inden de spørger om hjælp.
- At opdele børnene i differentierede fællesskaber. Bl.a. til vores fælles temadage for alle grupperne, hvor børnene bliver opdelt på tværs af alder.
- At vi har stor opmærksomhed på vores hverdagsrutiner i vores hverdag og i vores pædagogiske overvejelser. Vi bruger f.eks. piktogrammer, til at skabe en overskuelig, genkendelig og tryg hverdag, hvor børnene ved, hvad de skal.
- At vi guider børnene i konflikter og hjælper dem med at aflæse de andre børn og sætte ord på egne og andres følelser.
- At vi støtter og guider i legefællesskaber, så alle oplever at være en betydningsfuld del af fællesskabet.
- At vi hjælper børnene til at sige til og fra.
- At vi hjælper børnene med at være modige og prøve nye ting f.eks. i vores temaer, der udfordrer børnene ud fra nærmeste udviklingszone. Vi skaber rammer, hvor børnene kan udfordre og udfolde sig selv i trygge, sikre omgivelser.
- At vi voksne er opmærksomme på at være gode rollemodeller, der støtter barnet. Med den voksnes positive forventning og tro på barnets evner og kunnen, oplever barnet lyst og mod til at kaste sig ud i nye udfordringer.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Social udvikling
I Tønning-Træden børnehave mener vi, at social udvikling sker i fællesskaber med andre børn og voksne. Fællesskaber hvor børnene oplever at høre til og udvikler empati og hvor de kan gøre sig erfaringer med, hvad det vil sige at deltage, have indflydelse og give plads til andre.

<u>Vi støtter vi op om børnenes sociale udvikling ved at:</u>

- Vi hjælper børnene med at indgå i relationer. Vi hjælper børnene ind i andres lege og støtter dem i legen. Vi lærer dem ligeledes at invitere andre ind i legen og se værdien af at have forskellige legekammerater.
- Vi voksne påtager os ansvaret med at sørge for, at alle bliver en del af fællesskabet. Vi møder børnene med respekt og anerkendelse og er opmærksomme på at være gode rollemodeller.
- Vi ser barnets perspektiv og hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser, behov og hensigter. Vi hjælper dem ligeledes med at kunne leve sig ind i andres følelser og behov. Vi hjælper f.eks. børnene med at se og forstå, at andre børn kan opleve konflikter på en anden måde end dem selv.
- Vi hjælper med at skabe plads og ro til, at alle involverede kan fortælle deres oplevelse af konflikten og hjælper dem med at sætte ord på.
- Vi lader børnene have indflydelse på deres hverdag f.eks. ved valg af aktiviteter,

tøj, lege, sange mm.

- Vi værner om menneskelige værdier som tillid og pålidelighed og lægger derfor stor vægt på selv at være pålidelige rollemodeller, børnene kan regne med. Hos os øver børnene sig i at deres ord betyder noget og at vi tager dem alvorligt. Dette ser vi som grundlæggende øvetrin i retningen af, at skabe pålidelige individer.
- Vi øver basale sociale færdigheder som at vente på tur, dele, hjælpe mm. Vi opfordrer f.eks. børnene til at hjælpe hinanden med at lyne en lynlås, hvis de voksne er optaget af at hjælpe et andet barn.
- Vi øver, at alle får lov at fortælle og bliver lyttet til f.eks. til måltiderne, hvor børnene sidder i kendte, trygge grupper på faste pladser. Her øver vi os også i ikke at afbryde den, der taler og at bruge stille rolige stemmer, så måltidet er et rart sted for alle at være.
- Vi laver aktiviteter, der skaber fællesskab. F.eks. har vi til jul en fælles julesamling hver dag for hele børnehaven. Det er noget børnene ser frem til og snakker sammen om hele december på tværs af alder og køn. Vi har derudover hvert år en sommerlejr, hvor vi er af sted i tre dage alle børn og voksne sammen. Det giver et helt særligt fællesskab at være sammen alle døgnets 24 timer uden forældre.
- Vi er opmærksomme på at italesætte de forskelle der er i børnegruppen på en måde, så forskellighed ses som en ressource. Fx opfordrer vi tosprogede børn til at lære deres kammerater at tælle til ti på deres andet sprog eller på anden måde få de kulturelle forskelle i spil.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kommunikation og sprog

I Tønning-Træden børnehave mener vi, at sproget udvikles og tilegnes i nære trygge relationer både sammen med forældre og sammen med de andre børn og voksne i børnehaven. Vi oplever, at sproget har stor betydning for børnenes mulighed for at deltage i fællesskabet. Jo bedre barnets sprogforståelse og tale er, jo bedre er barnets forudsætninger for at indgå i samvær og leg med andre børn. Sproget hjælper børnene med at forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

<u>Vi støtter om børnenes sprogudvikling ved at:</u>

- Vi hjælper børnene med at sætte ord på handlinger, følelser og kropssprog og vi hjælper børnene med at finde de ord, de mangler. Vi gør børnene opmærksomme på, hvis vi hører børnene tale i en hård tone til hinanden og guider dem i at udtrykke sig på en mere hensigtsmæssig måde.

- Vi sætter ord på egne handlinger, følelser og kropssprog og er opmærksomme på at være gode sproglige rollemodeller for børnene. Vi er opmærksomme på, at vores sprog om og til børnene understøtter vores børnesyn og vores tanker om dannelse.

- Vi taler med børnene – til samling, til måltider, i legen mm og er opmærksomme på, at alle får lov til at komme til orde. Vi øver fx til samling, at alle får lov til at komme til orde ved på skift at fortælle én ting.

- Vi tilstræber et nuanceret sprog og leger med sproget gennem sange, fagtesange, rim og remser. Vi bruger "hit med lyden" og får besøg af dyrene til vores samlinger, hvor vi leger med dyrets lyd, synger dets sang, øver dets rim og leger lege, der relaterer dertil. Vi arbejder med hit med lyden. Dette i tæt samarbejde med børnehaveklasselederen, der anvender samme system til bogstavindlæring.

- Vi arbejder med fokusord til vores temaer, traditioner og årstiderne. Ordene og tilhørende billeder bliver hængt op på stuerne, hvor de er synlige og tilgængelige for børnene

- Vi bruger piktogrammer til at understøtte vores fortællinger f.eks. om dagens program eller hvilket tøj, børnene skal have på ud på legepladsen.

- Vi præsenterer det skriftlige sprog f.eks. ved at sætte børnenes navn på deres skuffer, rum og spisepladser. Vi støtter børnene i selv at skrive deres navn, mor, far og hvad der ellers fanger deres interesse.

Vi er i 2026 på vej til at udvide vores sprogarbejde, således at vi har én medarbejder, der har et særligt fokus på at udvikle vores sproglige arbejde med børnene. Dette arbejde tilrettelægger vi i samarbejde med vores tilknyttede tale-høre konsulent fra TEFL, således at vi får kompetenceudviklet vores eget personale og dermed får højnet vores indsats på sprogområdet. Denne særlige indsats kommer ikke til at skulle erstatte det daglige arbejde med sprog, der ligger som en naturlig del af vores hverdag, men blot som et ekstra fokus og med nogle særlige opgaver tilknyttet.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Krop, sanser og bevægelse

Vi oplever, at børn er i verden gennem kroppen. Når barnet er i bevægelse, får det mulighed for at erfare, hvad kroppen kan mestre. Når de motoriske færdigheder bliver styrket og sanserne bliver stimuleret, får barnet et større kendskab til sin egen krops formåen. Børn, der er fortrolige med deres krop, har større lyst til at lege, bevæge sig og udfordre sig selv. Det er med til at skabe grundlag for barnets generelle trivsel. Vi støtter børnenes krop, sanser og bevægelse ved at:

Vi skaber læringsmiljøer for børnene, der sikrer, at de kan udfolde sig fysisk og gøre sig kropslige erfaringer både ude og inde. Vi har puderum, hvor der kan mosles igennem og vi låner skolens gymnastiksal. Vi har ligeledes forskellige huler, små kroge og rum indenfor, hvor der er mulighed for at trække sig tilbage og fordybe sig. Når vi holder samling tilstræber vi at veksle mellem stillesiddende og motoriske aktiviteter fx ved at inddrage sanglege, yoga eller bruge tilpassede motoriske opgaver som fx at kravle hen på sin plads.

Vores legeplads er indrettet, så der er plads og mulighed for at børnene kan udforske sig selv motorisk. Vi har en mooncar-bane, hvor børnene kan køre på en masse forskellige køretøjer, der kræver forskellig grad af færdigheder. Vi har gynger, rutsjebane, bakker, jordbunker, fodboldbaner, sandkasser og klatretræer, der alle lægger op til motorisk aktivitet. Vi har legehuse, hjørner og huler, hvor man kan trække sig tilbage og få pulsen ned og fordybe sig i mere stille sanselige lege. Vi er i gang med at etablere et byggehjørne, hvor der kan bygges med forskellige materialer.

Vi laver aktiviteter, der stimulerer både høj aktivitet og puls samt afslapning, og hvor børnene kan få stimuleret alle deres sanser. Hvert år holder vi motorikuger, hvor der er fokus på forskellige aktiviteter fx cykling på både børnehavens og egne cykler, gåture, motionsløb og påskeløb.

Vi er bevidste om, at der skal være mulighed for leg og læring hele dagen. Vi har iværksat voksenstyrede aktiviteter to eftermiddage om ugen, hvor børnene har mulighed for at deltage i både velkendte og nye lege/aktiviteter. Dette supplerer den almindelige frie leg på legepladsen om eftermiddagen. Vi sørger for, at alle børn får mulighed for at deltage i aktiviteterne og at der er en diversitet i typer af aktiviteter, så de appellerer til forskellige børn. Herved ønsker vi at give alle børn mulighed for at opleve bevægelsesglæde og blive fortrolige med hvad deres kroppe kan.

Vi prioriterer vores hverdagsrutiner højt, da vi oplever, at de er vigtige i forhold

til børnenes selvhjulpenhed. Vi opfordrer og støtter børnene i at være selvhjulpne. De øver sig blandt andet i selv at tage tøj af og på.

Vi laver kreative aktiviteter både inde og ude, hvor den finmotoriske udvikling støttes. Vi klipper, tegner, laver perler og puslespil og meget mere og de kreative ting er altid tilgængelige for børnene, så de selv kan bruge dem, når de har lyst.

"Motorik-stjerneløb på sportspladsen"

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Natur, udeliv og science
Tønning-Træden børnehave ligger i et naturskønt område med en dejlig naturlegeplads. Vi oplever, at naturen giver rum til fordybelse og god leg, da der er mere plads og højere til loftet.

Vi prioriterer, at alle børn er ude hver dag, og de fleste dage er vi ude fra middag og til børnene bliver hentet.
Vi inddrager aktivt naturen for at give børnene kendskab til dyr og planter og naturfænomener. Det gør vi blandt andet ved, at vi arbejder med materialer fra naturen i forskellige aktiviteter inde og ude.
Vi skaber forskellige læringsmiljøer på legepladsen, hvor børnene kan udforske og undersøge naturen. Vi opfordrer børnene til at gribe de muligheder vejret byder. F.eks. leg med mudder eller vaske mooncars, når det har regnet.
Vi går på tur i nærområdet med marker, skov, bæk mm, hvor vi udforsker og oplever naturen og samler ting, som vi bruger i vores aktiviteter.

Vi arbejder med årstiderne og vejrfænomener. Vi er optaget af årets gang og årstidernes skiften. Inden vi går i garderoben, snakker vi om vejret og ser ud på det. Vi snakker om hvilket tøj, der passer til det vejr, børnene ser udenfor.

Vi støtter børnenes nysgerrighed efter at undersøge og forstå naturen, finde insekter, lytte efter naturens lyde mm. Vi udforsker, undersøger og eksperimenterer med vand, vind mm.
Vi arbejder med begreber som vægt, størrelse, former, antal mm. Vi lærer børnene at passe på naturen og f.eks. ikke smide affald, når vi er på tur. Vi spiser ude, når vejret er til det.
Vi planter, sår og høster vores afgrøder i vores bede på legepladsen f.eks. kartofler og bruger dem som omdrejningspunkt i aktiviteter.

Gennem de seneste to år har vi arbejdet på at få "det grønne flag" fra Friluftsrådet. Både i 2024 og 2025 er vi blevet certificeret som "Grønne Spire". Gennem dette arbejde har vi arbejdet målrettet med at få vores grønne pædagogiske praksis videreudviklet og dokumenteret.
I den forbindelse har vi udviklet vores udeområde, så det i dag indbefatter:

- En stor jordbunke, til at grave i, trille ned af, mosle på, lave mudderbad på mm.
- Der er blevet sat læringstavler op på legepladsen, så børnene kan lære om fuglene, insekterne og sommerfuglene på vores område.
- Der er etableret en ny fodboldbane.
- Der er etableret rådnebur, hvor vi løbende lægger døde dyr i. Hermed kan børnene følge med i naturens proces med nedbrydere og forrådnelse.
- Der er indkøbt diverse forstørrelsesglas, beholdere til insektfund, insektsugere, sommerfuglenet mm – som vi bruger til at indfange og kigge på dyr.
- Der er lavet større urtehave blandt andet med etablering af bærhave.
- Vi arbejder bevidst med at bruge vores årlige sommerlejr til at lære børnene om et helt andet naturområde end vores eget – nemlig havet og dyrelivet omkring det.
- Vi har opprioriteret at have fælles båldage, hvor vi har fokus på "fra jord til bord" med bålmad.
- Hvert år sender vi to medarbejdere afsted på inspirationskursus hos Friluftsrådet - herved kommer der ny viden og gode ideer til, hvordan vi arbejder med det vi kalder grøn pædagogik.
- Som en del af "Grønne Spire" arbejdet, laver vi hvert år en grøn handleplan, som bl.a. betyder, at vi hver måned evaluerer på de tiltag, vi har iværksat.

Rester af rådneburet studeres og bærhave etableres på arbejdslørdag

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur, æstetik og fællesskab

Børn tilegner sig kulturelle værdier gennem kultur, æstetik og fællesskaber i hverdagen. Børnene tilegner sig ny viden og ny læring gennem kunstnerisk og æstetiske oplevelser samtidig med at børnene lærer at begå sig i dagligdagens fællesskaber. Alle børn har brug for at opleve sig selv, som en aktiv og betydningsfuld del af fællesskabet for at kunne lære, trives og udvikle sig og der skal være plads til at alle uanset køn, alder, kultur.

Vi arbejder med kultur, æstetik og fællesskab ved at:

- Vi laver lege- og børnefællesskaber, hvor vi sikrer, at alle børn har adgang. Vi understøtter det enkelte barn, så det oplever at være aktivt deltagende. Det gør vi blandt andet ved at holde samling, hvor vi sørger for at alle får lov at byde ind.
- Vi anser traditioner som meget værdifulde og vægter dem højt i vores hverdag og pædagogiske praksis. Vi har årlige tilbagevendende traditioner som børnene og nogle gange deres familier deltager i. Vi har julesamling, fastelavn, Lucia, sommerfest, juleafslutning, kirkegang til jul, forældrekaffe, bedsteforældredag mm.
- Vi lærer børnene om andre kulturer. Det kan f.eks. være ved at synliggøre hvilke lande der er repræsenteret i børnegruppen. Dette kan blandt andet ske ved at nogle børn lærer os at tælle til ti på et andet sprog og vi snakker om traditioner og mad, der hvor de eller deres forældre kommer fra.
- Vi støtter børnenes skabende lege. Vi har tegnesager, lim, sakse, perler, udklædningstøj mm tilgængelige så børnene kan følge deres kreative indskydelse.
- Vi har ligeledes voksen-bestemt kreative og skabende aktiviteter, hvor vi har en positiv forventning til børnene om, at de gør sig umage.
- Vi laver små optrin, hvor børnene har mulighed for at udtrykke sig og mulighed for at øve sig i at stå foran et publikum.
- Vi laver masser af kreative projekter, hvor vi præsenterer børnene for forskellige materialer og teknikker. Vi udstiller børnenes tegninger og kreative projekter og billeder af processerne. Vi synger og danser og hører en masse forskellig musik. Da vi har fået ansat en pædagog, der har særlige kompetencer indenfor musik, er dette et område vi ønsker at udvikle på, således at vi kan få endnu mere sang og musik i gang sammen med børnene.
- Vi læser og hører historier og eventyr på daglig basis.

I vores udviklingsområde omkring at skabe endnu mere inspirerende læringsmiljøer, vil vi være opmærksomme på, at sørge for, at vores kreative materialer bliver skiftet ud løbende og at de er lettilgængelige for børnene. Vi tilstræber at have en god balance mellem fokus på proces og produkt.
Vi tilskynder alle former for kreative og legesyge tiltag fra de voksne – dette i troen på, at børnenes kreative udfoldelsesmuligheder befordres af kreative voksne ☺

Besøg af Skraldebang i forbindelse med Børnehavens fødselsdag - "De tre bukkebruse"

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Evalueringsplan for Tønning-Træden Børnehave

Formål med evalueringen

Formålet med evalueringen er løbende at sikre og udvikle kvaliteten i den pædagogiske praksis, så den understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i overensstemmelse med det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer. Vi har som målsætning, at evaluering skal være en integreret del af hverdagen og danne grundlag for justering og videreudvikling af praksis.

Overordnet struktur – plan, handling og evaluering

Evalueringen tager udgangspunkt i en systematisk sammenhæng mellem:

- Planlægning (årshjul og månedsplaner)
- Gennemførelse (pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner)

- Evaluering og justering (møder, observationer og dokumentation)

Årshjul og månedsplaner

- Der udarbejdes årligt et årshjul, som følger skoleåret (august–juni), og som sikrer, at alle læreplanstemaer inddrages.
- Årshjulet konkretiseres i månedsplaner, hvor aktiviteter, mål og særlige fokusområder beskrives.
- Inden opstart af nye temaer udvælges konkrete fokusområder og fokusord, som kan danne grundlag for evalueringen.

Evaluering:

- Årshjulet evalueres årligt på et personalemøde inden sommerferien.
- Månedsplaner evalueres løbende på stuemøder.

Løbende evaluering i hverdagen

- Stuemøder:
  Evaluering af stuernes pædagogiske aktiviteter, børnegruppernes trivsel og udvikling.
- Ugentlige formiddagsmøder:
  Evaluering af hverdagsrutiner, børns trivsel samt mulighed for hurtige justeringer i praksis.
- Personalemøder:
  Evaluering af fælles temaer og overordnede pædagogiske indsatser.

Dokumentation som grundlag for evaluering

- Daglig dokumentation på tavler med tekst og billeder, som synliggør aktiviteter og læring.
- Observationer af børns trivsel, deltagelse og udvikling anvendes aktivt i evalueringen.
- Materialet *Hjernen og Hjertet* bruges til systematisk opfølgning og udarbejdelse af handleplaner for børn i mistrivsel.
- Sprogvurderinger anvendes til at følge og evaluere børns sproglige udvikling og iværksætte relevante indsatser.

Særlige årlige fokusområder

Hvert år udvælges ét eller flere særlige fokusområder, som evalueres mere dybdegående.

Eksempler på de seneste fokusområder:

- Morgenstund og aflevering med fokus på alsidig udvikling og forældresamarbejde
- Udvikling af udendørsarealet "Hestemarken"
- Sommerlejr med inddragelse af forældre i evalueringen

Evaluering:

- Observationer
- Faglige refleksioner på møder
- Eventuel inddragelse af forældre
- Opsamling og justering af praksis

Årlig pædagogisk weekend

- Det pædagogiske personale deltager årligt i en pædagogisk weekend i januar sammen med skolen.
- Her planlægges det kommende årshjul, og erfaringer fra evalueringer inddrages i den fremadrettede planlægning.

Vi arbejder med følgende evalueringsmodeller:

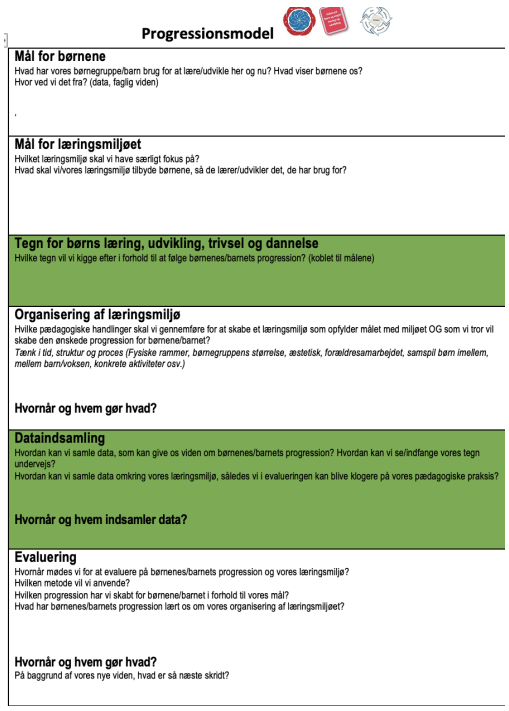

Progressionsmodel

Mål for børnene
Hvad har vores børnegruppe/barn brug for at lære/udvikle her og nu? Hvad viser børnene os?
Hvor ved vi det fra? (data, faglig viden)

.

Mål for læringsmiljøet
Hvilket læringsmiljø skal vi have særligt fokus på?
Hvad skal vi/vores læringsmiljø tilbyde børnene, så de lærer/udvikler det, de har brug for?

Tegn for børns læring, udvikling, trivsel og dannelse
Hvilke tegn vil vi kigge efter i forhold til at følge børnenes/barnets progression? (koblet til målene)

Organisering af læringsmiljø
Hvilke pædagogiske handlinger skal vi gennemføre for at skabe et læringsmiljø som opfylder målet med miljøet OG som vi tror vil skabe den ønskede progression for børnene/barnet?
Tænk i tid, struktur og proces (Fysiske rammer, børnegruppens størrelse, æstetisk, forældresamarbejdet, samspil børn imellem, mellem børn/voksen, konkrete aktiviteter osv.)

Hvornår og hvem gør hvad?

Dataindsamling
Hvordan kan vi samle data, som kan give os viden om børnenes/barnets progression? Hvordan kan vi se/indfange vores tegn undervejs?
Hvordan kan vi samle data omkring vores læringsmiljø, således vi i evalueringen kan blive klogere på vores pædagogiske praksis?

Hvornår og hvem indsamler data?

Evaluering
Hvornår mødes vi for at evaluere på børnenes/barnets progression og vores læringsmiljø?
Hvilken metode vil vi anvende?
Hvilken progression har vi skabt for børnene/barnet i forhold til vores mål?
Hvad har børnenes/barnets progression lært os om vores organisering af læringsmiljøet?

Hvornår og hvem gør hvad?
På baggrund af vores nye viden, hvad er så næste skridt?

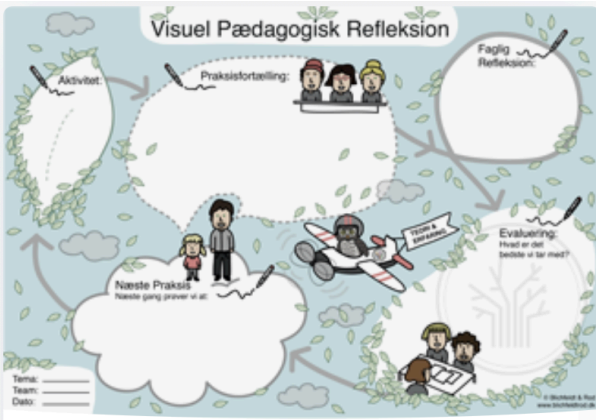

Refleksionsbladet

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

8. Evaluering af den pædagogiske læreplan

- Den pædagogiske læreplan evalueres minimum hvert andet år på et personalemøde eller en pædagogisk dag.
- Personalet forbereder sig ved at genlæse læreplanen.
- Det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer gennemgås og drøftes i fællesskab.
- Forslag til ændringer udarbejdes i grupper og samles i en revideret læreplan.
- Læreplanen godkendes i personalegruppen, drøftes i forældrerådet og godkendes endeligt af bestyrelsen.

For yderligere detaljer henvises til Evaluering 2025**.**